

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Radka Malenovského v právní věci

žalobce: **Ing. A. F.**, narozen X
bytem X

zastoupený JUDr. Josefem Kopřivou
advokátem se sídlem Vodičkova 709/33, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **ředitel Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje**
sídlem Zubatého 1, 614 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2021 č. j. HSBM-276-8/2021

takto:

- I. Rozhodnutí ředitele Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje ze dne 13. 7. 2021 č. j. HSBM-276-8/2021 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 15 342 Kč, a to k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Dne 2. 2. 2021 vydala ředitelka kanceláře ředitele Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje rozhodnutí č. j. HSBM-521/2020, kterým nebyla žalobci (příslušníkovi Hasičského záchranného sboru) přiznána náhrada za bolest podle § 101 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jako „zákon o služebním poměru“) v souvislosti s poškozením zdraví žalobce (pravého kolene), které utrpěl 3. 1. 2020 kolem 14:00 při běhu na běžícím pásu v posilovně hasičské stanice, jelikož poškození zdraví není služebním úrazem.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí potvrdil zejména s následujícím odůvodněním. Vzhledem k absenci přímých svědků nezbylo než vycházet z žalobcovy výpovědi a jím dodaných podkladů. Prvostupňový služební funkcionář si opatřil stanovisko lékaře pracovnílékařské služby. Z popisu poškození zdraví žalobcem a z lékařských zpráv nevyplývá, že žalobce utrpěl úraz. O prvotním ošetření ve zdravotnickém zařízení, k němuž došlo 3 dny po tvrzeném poškození zdraví, je v lékařské zprávě uvedeno: *„Pacient v pátek po běhu pocítil bolestivost v oblasti P kolene. Postupně se zhoršující, bez úrazové anamnézy. Koleno operované nikdy neměl.“*. Podle zprávy z nemocnice z 10. 2. 2020 *„Nynější onemocnění: ke konci běhu bolest P kolene-3.1.2020“*. Podle stanoviska MUDr. J. S. (lékařky zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra) mechanismus nepopisuje úrazový děj – nešlo o úraz. Ke krátkodobému, náhlému, násilnému působení vnějších vlivů nedošlo. V žalobcem popsaném ději nelze shledat náhlé vypětí sil, velkou námahu, nezvyklé úsilí, kdy pracovní výkon přesahuje hranice obvyklé těžké práce, ale za nepříznivých okolností, anebo se sice pohybuje v hranicích obvyklé namáhavé práce, pro kterou však organismus pracovníka není přizpůsoben nebo na kterou svými schopnostmi nestačí. Jako příslušník bezpečnostního sboru žalobce splňoval pro výkon služby předpoklady spočívající ve zdravotní a fyzické způsobilosti – běh nemohl být činností, na kterou by jeho organismus nebyl přizpůsoben nebo na kterou by svými schopnostmi nestačil. Běh na běžecském pásu v rámci fyzické přípravy není činností, která by vybočovala z „normálu“ a ztížené podmínky nebyly zjištěny. Příčina újmy na zdraví byla spíše dlouhodobá (námaha při běhu) a vnitřní, nikoliv krátkodobá a zevní (úraz).

II. Obsah žaloby

3. Žalobce se domáhá žalobou zrušení rozhodnutí žalovaného zejména s následujícím odůvodněním. Služební funkcionáři vycházeli pouze z žalobcovy původní výpovědi (bezprostředně po úrazu), kdy nevěděl o rozsahu zranění, avšak ignorovali jeho další vyjádření v průběhu řízení (z 24. 9. 2020) o tom, že bolest nastala po lupnutí v kolenu (což u ruptury kolen není neobvyklé). Nebylo žalobcovou povinností označit další podklady pro posouzení služebního úrazu. Správní orgány porušily povinnost zjistit skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady. Mohli si opatřit informace od lékaře specialisty, případně soudního znalce. Informace o zjištění rozsahu zranění kolene v rozhodnutích služebních funkcionářů chybí. „E-mailové“ stanovisko lékařky poskytovatele, která vycházela z neúplných informací a bez znalosti žalobcova zdravotního stavu - a dokonce vyjádřila spekulativní domněnku o degenerativních změnách kolene, které „mohlo“ být příčinou ruptury menisku - nelze považovat za odborný posudek. Pracovní úraz nemusí být jedinou příčinou vzniku škody; postačí, jde-li

o jednu z příčin, avšak příčinu důležitou, podstatnou a značnou. Existence určitého chorobného stavu, i latentního, nemůže vyloučit závěr, že mezi úrazovým dějem a jím vyvolaným následným chorobným stavem je přímá příčinná souvislost. Žalovaný se ztotožnil s nesprávným výkladem úrazového děje prvostupňového orgánu, který dospěl k málo pochopitelnému závěru, že *„Příčina újmy na zdraví byla spíše dlouhodobá (námaha při běhu) a zcela evidentně vnitřní, nikoliv dlouhodobá a zevní (úraz).“*. Je nutné postupovat individuálně a odlišit obvyklou pracovní námahu od přepětí. Zevními vlivy jsou i okolnosti, které zčásti mohou existovat i ve sféře zaměstnance (nešikovný pohyb, nešikovný pohyb). Žalovaný dokazuje neexistenci služebního úrazu nepřipadnými argumenty, že žalobce *„jakožto příslušník bezpečnostního sboru splňoval pro výkon služby zákonné předpoklady spočívající ve zdravotní a fyzické způsobilosti – nemohlo tak jít o činnost, na kterou by organizmus příslušníka nebyl přizpůsoben.“*, a že běh na pásu nepovažuje za „těžkou práci“.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný uvedl, že nedošlo k úrazovému ději. Běh na běžícím pásu při fyzické přípravě je u příslušníka ve výjezdu běžný. Účelem je udržování fyzické kondice (ne mimořádný fyzický výkon). Žalobce nejprve popsal úraz jako namožení kolene při běhu na běžecském pásu; po 9 měsících začal tvrdit, že bolest nastala po lupnutí a podlomení kolene, což je účelové.

IV. Replika žalobce

5. Žalobce v reakci na vyjádření žalovaného k žalobě uvedl zejména následující. Ze zprávy lékaře z 6. 1. 2020 je zřejmé, že se jedná o rupturu menisku. Žalovaný se omezil pouze na obecnou citaci lékaře, aniž by přihlédl ke stanovené diagnóze. MUDr. S. – v tvrzení, že podle popisu události nejde o úrazový děj - vycházela jen z žalobcového laického popisu úrazu a jednalo se spíše o odhad, že se jednalo o přetížení kolene. Degenerativní změny nebyly prokázány. O žalobcově nároku rozhodoval služební funkcionář, který si měl vyžádat znalecký posudek.

V. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní – dále jako „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

V. a) Úrazový děj jako jeden z předpokladů služebního úrazu

7. Podle § 100 odst. 1 zákona o služebním poměru: *„Bezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi za škodu způsobenou služebním úrazem.“*. Podle § 101 zákona o služebním poměru: *„Příslušník, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, má nárok na ... b) náhradu za bolest...“*.
8. Otázku, zda (ne)jde o služební úraz, zodpovídá praxe (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 20. 8. 2015 č. j. 9 As 87/2015 – 33, z 2. 10. 2019 č. j. 1 As 271/2018 – 52)

na základě analogické aplikace judikatury Nejvyššího soudu (dále „NS“) k institutu pracovního úrazu. Podle § 271k odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jako „zákoník práce“): *„(1) Pracovním úrazem pro účely tohoto zákona je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (§ 273 a 274).“* Jak vyložil například NS v rozsudku z 12. 2. 2019 sp. zn. 21 Cdo 5492/2017, *„Pracovním úrazem se rozumí poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, k nimž došlo při plnění jeho pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů; musí jít přitom o příčinu podstatnou, důležitou a značnou. Toto zevní působení, označované též jako úrazový děj, je zpravidla takovou událostí, která vyvolá u postiženého subjektivní potíže, které mu nedovolují pokračovat v obvyklé práci nebo mu to dovolují jen s určitými potížemi, nebo jej dokonce z práce vyřazují. O úrazový děj může jít i v případech náhlého poškození zdraví, které nastalo při náhlém vypětí sil, velké námaze, nezvyklém úsilí, kdy pracovní výkon přesahuje hranice obvyklé, každodenně vykonávané práce, nebo je sice konán v hranicích obvyklé těžké práce, ale za nepříznivých okolností, anebo pohybuje se sice v hranicích obvyklé namáhavé práce, pro kterou však organismus zaměstnance není přizpůsoben nebo na kterou svými schopnostmi nestačí... Úrazový děj (působení zevních vlivů) a přímou souvislost utrpěného úrazu s plněním pracovních úkolů, které naplňují pojem pracovního úrazu jako jednoho z předpokladů odpovědnosti zaměstnavatele za škodu vzniklou zaměstnanci pracovním úrazem, je třeba odlišovat ... od dalšího předpokladu této odpovědnosti spočívajícího v příčinné souvislosti mezi pracovním úrazem a vznikem škody.“* Tudíž o služební úraz jde tehdy, jestliže jsou naplněny všechny následující podmínky: a) úrazový děj (zevní působení – tj. krátkodobé, náhlé a násilné působení zevních vlivů), b) újma na zdraví příslušníka, c) újma na zdraví je v příčinné souvislosti s úrazovým dějem, a d) újma na zdraví příslušníka nastala při plnění služebních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.

9. Správní orgány vystavěly rozhodnutí na závěru (s nímž žalobce nesouhlasí), že zjištěný skutkový děj (bezprostředně předcházející poškození zdraví) nemá charakter úrazu, nejde tak o služební úraz a bezpečnostní spor neodpovídá za újmu na zdraví. Podstatou sporu tak je, zda zjištěný skutkový děj (bezprostředně předcházející újmě na zdraví) má či nemá úrazový charakter.
10. Správní orgány odůvodnily absenci úrazového děje hlavně následujícími argumenty: 1) k újmě na zdraví došlo při běhu na běžeckém pásu, což neznačí přesah hranice obvyklé těžké práce žalobce, 2) organismus žalobce byl běhu přizpůsoben a na běh svými schopnostmi stačil a 3) běh na běžeckém pásu nebyl konán za nepříznivých okolností.
11. Správní orgány porušily (i jimi analogicky aplikovaný) § 271k zákoníku práce. Tři kritéria uvedená v předchozím bodě tohoto rozsudku nejsou jedinými kritérii pro úsudek o úrazovém ději (jde jen o podmnožiny množiny); ostatně judikatura výrazem „i“ poukazuje na výčet demonstrativní (*„O úrazový děj může jít i v případech náhlého poškození zdraví, které nastalo při náhlém vypětí sil...“*). Podstatná je otázka, zda skutkový děj (bezprostředně předcházející poškození zdraví žalobce) je možné zhodnotit jako krátkodobé, náhlé a násilné působení zevních vlivů, nezávisle na vůli žalobce (viz § 271k zákoníku práce *per analogiam*).
12. Prvostupňový orgán ve výroku rozhodnutí dospěl ke skutkovému závěru o žalobcově *„poškození zdraví... které utrpěl dne 3. 1. 2020... kdy v rámci pravidelné fyzické přípravy běžel*

na běžícím pásu, přičemž došlo k lupnutí a podlomení pravého kolene se stupňující se bolestí.... následně z důvodu poranění menisku pravého kolene podstoupil operaci...“. V odůvodnění rozhodnutí přijal závěr, že žalobce utrpěl újmu na zdraví „v rozsahu a způsobem uvedeným v Záznamu o úrazu a v jeho doplnění (hlášení změn z 24. 9. 2020).“; tudíž vzal za své zjištění to, co žalobce uvedl v Záznamu o úrazu ve znění hlášení změn z 24. 9. 2020 - že bolest nastala po lupnutí a podlomení kolene, která se stupňovala a došlo k ruptuře menisku. Žalovaný shledal rozhodnutí prvostupňového orgánu za správné a v odůvodnění svého rozhodnutí se ztotožnil s argumentací uvedenou v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.

13. Skutkový stav zjištěný správními orgány (jako bezprostředně předcházející poškození zdraví žalobce) – tj. lupnutí a podlomení kolene žalobce (dne 3. 1. 2020) při běhu na běžecím pásu s následnou bolestí – je úrazovým dějem ve smyslu § 271k zákoníku práce (*per analogiam*).
14. Je splněn požadavek nezávislosti na vůli žalobce – žalobce si nezpůsobil újmu vědomě, ze své vůle.
15. Působení zevních vlivů musí být krátkodobé a náhlé. Opakem je dlouhodobost. Nelze rozumně usuzovat, že běh na běžecím pásu konkrétního dne - tj. ohraničený počátkem a koncem běhu v jediný den - je vliv dlouhodobý. Smyslem je i odlišit úraz od onemocnění (např. nemůže být pracovním úrazem poškození zdraví způsobené dlouhodobým pobytem ve zdraví nepříznivém pracovním prostředí, neboť to může mít jen povahu onemocnění). Lupnutí a podlomení kolene je zjevně i jevem náhlým.
16. Působení zevních vlivů musí být konečně (kumulativně) „násilné“. Běžecí pásy fungují hlavně na principu ujiždění pásu; jde tak o působení vnější síly (běžecího pásu), která člověka nutí běžet, aby neupadl a nezranil se. Už proto lze interpretovat působení běžecích pásů jako „násilné“. Navíc působení zevních vlivů nemusí spočívat jen v zevní síle (pád břemene, napadení), ale může se jednat i o působení vlastní tělesné síly - kupř. zakopnutí, přetržení svalu právě při vynaložení tělesné námahy (shodně např. Zdeněk Novotný v Zákoník práce, 3. vydání, C. H. Beck, 2019, s. 1016 – 1028). Za služební úraz bylo v praxi uznáno i poranění kolene v důsledku uklouznutí vojáka nešťastnou náhodou při služebním tělocviku (viz např. usnesení Ústavního soudu z 29. 10. 2019 sp. zn. III. ÚS 1600/18 a rozhodnutí správních soudů tam Ústavním soudem aprobovaná).
17. Je-li podle citované judikatury úrazový děj „zpravidla takovou událostí, která vyvolá u postiženého subjektivní potíže, které mu nedovolují pokračovat v obvyklé práci nebo mu to dovolují jen s určitými potížemi, nebo jej dokonce z práce vyřazují.“, pak to zde rovněž - za skutkového stavu zjištěného správními orgány – bylo splněno. Prvostupňový orgán přijal za své skutkové zjištění i tu část z hlášení změn z 24. 9. 2020, podle níž se bolest kolene žalobce stupňovala, a proto žalobce úraz v den úrazu nahlásil. V prvostupňovém rozhodnutí je rekapitulován obsah spisu ve smyslu odkazu i na lékařské zprávy. Z lékařské zprávy z 6. 1. 2020 v Úrazové nemocnici v Brně plyne, že žalobci bylo doporučeno koleno doma chladit a odlehčovat s berlemi. Z lékařské zprávy z 15. 1. 2020 z téže nemocnice plyne, že žalobce měl 2 týdny vyloučit dřepy, čupnutí a kleknutí. Ze zprávy z 10. 2. 2020 Nemocnice Ivančice plyne, že žalobce pociťoval bolestivost a bylo mu doporučeno vyvarovat se bolestivé zátěže, stejně jako 24. 2. 2020, kdy byl již objednan na operaci pravého kolene, která proběhla 9. 3. 2020. Žalobce byl v pracovní neschopnosti od 8. 3. 2020 do 1. 4. 2020 v souvislosti s poškozením kolene. Správní orgány vyšly i z mailu nrap.

U. K. (14. 2. 2020), podle kterého se k němu žalobce 3. 1. 2020 v průběhu cvičení dostavil k nahlášení úrazu s bolestí kolene. Z toho plyne, že podlomení a lupnutí kolene při běhu ve službě vyvolalo u žalobce subjektivní potíže (mj. bolestivost), které mu dovolovaly pokračovat v obvyklé práci minimálně s určitými potížemi (žalobce je příslušník požární ochrany hasičského záchranného sboru; i žalovaný odkazuje na potřebu udržování fyzické kondice žalobce jako příslušníka ve výjezdu).

18. Správní orgány argumentovaly ve prospěch absence služebního úrazu i odkazem na mail lékařky MUDr. S., která napsala, že nešlo o úrazový děj, tedy o úraz (argumentovaly i lékařskou zprávou z 6. 1. 2020, že lékař tam uvedl „bez úrazové anamnézy“). Nicméně otázka - zda (ne)jde o úrazový děj a (služební) úraz - je otázkou právního posouzení. Proto je zásadně vyloučeno, aby lékař či znalec byl dotazován, zda určitý skutkový děj je služebním úrazem; pokud se přesto takto již vyjádří, nezabývá to správní orgány povinnosti tuto právní otázku samostatně zodpovědět.
19. Žalovaný až ve vyjádření k žalobě zpochybnil (jako účelovou) verzi žalobce uvedenou v Záznamu o úrazu ve znění hlášení změn z 24. 9. 2020 – tj. že bolest nastala po lupnutí a podlomení kolene. Nicméně to je v tomto soudním řízení bezvýznamné už proto, že se žalovaný protivil i vlastnímu rozhodnutí. Žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí ztotožnil i s argumentací v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí; přitom prvostupňový orgán jako svůj skutkový závěr přijal právě i fakt (ze Záznamu o úrazu v hlášení změn z 24. 9. 2020) o bolesti po lupnutí a podlomení kolene (a poranění menisku). Oba správní orgány navíc (nesprávně) uvedly v rozhodnutích, že ani doplnění Záznamu o úrazu v hlášení změn z 24. 9. 2020 („*bolest nastala po lupnutí a podlomení kolene*“) nenaplnuje definici služebního úrazu. Ostatně podle judikatury Nejvyššího správního soudu na dodatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže být brán zřetel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 13. 10. 2004 č. j. 3 As 51/2003-58, z 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68).
20. Další důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí spočívají v následujícím.

V. b) Závěr správních orgánů, že běh na běžeckém pásu 3. 1. 2020 nepřesahoval hranice obvyklé práce žalobce

21. Správní orgány odůvodnily absenci úrazového děje též argumentem, že v běhu na běžeckém pásu neshledávají přesah hranice obvyklé těžké práce žalobce. Pro tento závěr správní orgány neshromáždily dostatečně důkazy a tento svůj závěr dostatečně neodůvodnily a jde i o závěr nepřezkoumatelný. Za prvé správní orgány nezjistily a neodůvodnily, jak dlouho žalobce dne 3. 1. 2020 běhal před 14:00, kdy došlo k poranění. Jedině po nalezení tohoto skutkového zjištění bylo možné objektivně posoudit, zda takto konkretizovaný běh žalobce z 3. 1. 2020 (ne)přesahoval hranice obvyklé, každodenně vykonávané práce. Za druhé správní orgány nezjistily a neodůvodnily, jaká konkrétně byla obvyklá, každodenně vykonávaná práce žalobce, a to včetně běhání. Jedině tak – z logiky věci - mohou objektivně posoudit, zda konkrétní běh žalobce 3. 1. 2020 (ne)přesahoval hranice obvyklé, každodenně vykonávané práce.

V. c) Závěr správních orgánů, že pro běh na běžeckém pásu byl organismus žalobce dne 3. 1. 2020 přizpůsoben (a svými schopnostmi na něj stačil) a nezabývání se lékařskými zprávami

22. Správní orgány odůvodnily absenci úrazového děje i tím, že organismus žalobce byl běhu přizpůsoben a na běh svými schopnostmi stačil. Ani pro posouzení této otázky správní orgány neshromáždily dostatečně důkazy a tento svůj závěr dostatečně neodůvodnily a v této části je jejich závěr i nepřezkoumatelný. O úrazový děj a služební úraz by se jednat mohlo mj. tehdy, pokud by organismus žalobce nebyl vzhledem k jeho zdravotnímu stavu této fyzické zátěži přizpůsoben a ta by se proto stala vyvolávajícím faktorem zdravotních obtíží, jež způsobily poškození zdraví žalobce (metodologicky obdobně srov. např. rozsudek NS z 12. 2. 2019 sp. zn. 21 Cdo 5492/2017). Žalobce podstoupil operaci pravého kolene dne 9. 3. 2020; přitom správní orgány nezjistily, v jakém zdravotním stavu bylo žalobcovo koleno před započítáním běhu 3. 1. 2020, tj. zda jeho koleno bylo přizpůsobeno konkrétnímu běhu dne 3. 1. 2020.

V. d) Povinnost zjistit stav věci bez důvodných pochybností a opatřit si důkazy, včetně znaleckých posudků

23. Jako diagnóza žalobce je v lékařské zprávě z 6. 1. 2020 uvedeno: „*Rpt. menisci med. genus I.dx susp*“ a „*S832*“, „*W1999*“. V lékařské zprávě z 15. 1. 2020 je uvedena diagnóza „*S834, W1999, S832*“ a že pravé koleno bez výpotku a instability, postranní vazy pevné a nebolestivé, Lacjman negativní, ML intaktní, mírná rigidita, odeznívající symptomatika meniscopatie MM. Dne 10. 2. 2020 byl žalobce vyšetřen v nemocnici s diagnostickým závěrem „*M2326 – susp. laesio MM g. l. dx*“, přičemž onemocnění bylo popsáno jako „*nynější*“ s tím, že žalobce ke konci běhu 3. 1. 2020 ucítil bolest pravého kolene. Dne 24. 2. 2020 byl žalobce znovu vyšetřen v nemocnici na stejné onemocnění se stejným diagnostickým závěrem a byla naplánovaná na 8. 3. 2020 operace kolene žalobce. Žalobce 9. 3. 2020 podstoupil operaci. V propouštěcí zprávě z 10. 3. 2020 je uvedeno jako „*nynější onemocnění*“ žalobce, že „*...od počátku roku po větší zátěži 3. 1. progredující bolesti P kolene na vnitřní šterbině, dle MRI kompletní rpt. MM.*“, že žalobce byl přijat k „*ASK pravého kolene*“ (artroskopie kolene – poznámka soudu) a jako diagnostický závěr byl uveden: „*M2321 – Rpt. MM g. l. dx*“, „*M9436 – Chondrolysis sulci patel. femoris gr. II-III g. l. dx.*“.
24. Správní orgány se citovanými lékařskými zprávami žalobce v rozhodnutích blíže nezabývaly, nehodnotily je a nezjistily, zda a jaká diagnóza žalobci byl tou kterou lékařskou zprávou zjištěna. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí uvedl, že považuje za podstatný „*výsledek lékařského vyšetření v Úrazové nemocnici Brno ze dne 6. ledna 2020, které poškození menisku neodhalilo, a vyšetření ve specializované ambulanci dne 10. února 2020, které taktéž absentuje diagnóza poškození menisku*“. Žalovaný tak hodnotil lékařské zprávy, aniž by však své úvahy vysvětlil. Nejen že takto žalovaný uvažoval v rozporu s dikcí citovaných lékařských zpráv, v nichž obou byla uvedena diagnóza týkající se menisku (srov. citaci diagnózy shora z lékařských zpráv už z 6. 1. 2020 a 10. 2. 2020). Podstatné je, že šlo o hodnocení lékařských zpráv (včetně medicínských, latinských výrazů a zkratk) a posuzování odborných otázek ohledně újmy na zdraví žalobce, k nimž nemají správní orgány kompetenci.
25. Služební funkcionář je povinen v řízení zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Za tím účelem je povinen opatřit si potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 180 odst. 1 zákona o služebním poměru). Důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména mj. odborná vyjádření a znalecké posudky (§ 180 odst. 2 zákona o služebním poměru). Řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy, čemuž odpovídá zásada vyšetřovací, podle níž je za

objasnění skutkového stavu odpovědný správní orgán (viz např. rozsudek NSS z 13. 1. 2011, č. j. 3 Ads 132/2010 – 109). Zákon o služebním poměru neupravuje způsob prokazování skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí. Uplatní se § 56 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle něhož závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Znalecký posudek je obvyklým důkazem v řízeních i před správními orgány mj. v případech, kdy je pro jejich rozhodnutí stěžejní závěr, o němž si nemohou pro nedostatek vlastních odborných znalostí a zkušeností učinit úsudek sám (srov. např. rozsudek NSS z 26. 4. 2017 č. j. As 92/2016 – 35, z 28. 5. 2021 č. j. 6 As 272/2020 – 36, z 20. 8. 2015 č. j. 9 As 87/2015 – 33, z 20. 1. 2016 č. j. 1 As 90/2015 – 37). O takový případ se jedná i zde - z hlediska posouzení i otázky, jakou konkrétně újmu na zdraví žalobce dne 3. 1. 2020 utrpěl (včetně popisu mechanismu vzniku zranění) a zda existuje příčinná souvislost mezi úrazovým dějem z 3. 1. 2020 a újmou na zdraví žalobce. Mezi kompetence příslušného bezpečnostního sboru obecně, i konkrétních služebních funkcionářů nepatří otázky posuzování zdravotního stavu osob, a proto nelze presumovat, že správní orgány (služební funkcionáři) mají z titulu výkonu své funkce odborné znalosti v oblasti zdravotnictví.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Správní orgány se dopustily nesprávného právního posouzení při výkladu a aplikaci § 271k zákoníku práce a řádně nezjistily skutkový stav a dosud shromážděné podklady ani na nich vystavěná argumentace neposkytují dostatečnou oporu pro závěr, že žalobce neutrpěl služební úraz a že nemá nárok na náhradu za bolest. Soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí soud zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud zrušil jen rozhodnutí žalovaného, protože dokazování může být doplněno žalovaným (srov. např. rozsudek NSS č. j. 9 As 87/2015 – 33, bod 21. až 25.). Žalovaný rozhodne vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
27. Žalovaný - na podkladě jím ustanoveného znalce (znaleckého ústavu) [z oboru zdravotnictví a náležitého odvětví] a znaleckého posudku - zjistí, jakou konkrétně újmu na zdraví žalobce dne 3. 1. 2020 utrpěl (včetně vysvětlení mechanismu vzniku zranění znalcem) a zda existuje příčinná souvislost mezi úrazovým dějem z 3. 1. 2020 a újmou na zdraví žalobce. Není nutné, aby úrazový děj byl jedinou příčinou vzniku újmy; nebude možné odmítnout odškodnění s odkazem na eventuální zdravotní predispozice žalobce, pokud by úrazový děj byl důležitou, podstatnou a značnou příčinou újmy na zdraví (srov. např. rozsudek NSS z 2. 10. 2019 č. j. 1 As 271/2018 – 52, bod 38. či rozsudek NS z 6. 2. 2008 sp. zn. 21 Cdo 1508/2007).
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu tak přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce se sestávají ze soudního poplatku 3 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna zástupce činí [podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu] za tři úkony (příprava a převzetí věci, sepis žaloby a vyjádření z 31. 3. 2022) částku 3 x 3 100

Kč, náhrada hotových výdajů činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 3 x 300 Kč a náhrada DPH činí 2 142 Kč. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 15 342 Kč. Délku lhůty krajský soud prodloužil oproti obecné lhůtě stanovené v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů, protože rozsudky správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (§ 54 odst. 5 s. ř. s.) a obecná třídní lhůta tak je nepřiměřeně krátká.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. srpna 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu